

РЕШЕНИЕ

№ 2

гр. Пловдив, 04.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на шести декември през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: Емилия Ат. Брусева

Членове: Радка Д. Чолакова
Антония К. Роглева

при участието на секретаря Нели Б. Богданова
като разгледа докладваното от Радка Д. Чолакова Въззивно търговско дело
№ 20235001000658 по описа за 2023 година

намери следното:

Производство по чл.294 от ГПК за повторно разглеждане на делото и
произнасяне по постъпилата въззивна жалба на основание касационно
решение по търг.дело №1098/2022 г. на ВКС.

Въззивното производство е образувано по подадена въззивна жалба от
А. Г. И., чрез пълномощника адвокат П. К., срещу постановеното решение
№260028 от 12.03.2021 г. по търг.дело №134/2019 г. по описа на Окръжен съд
Х. в отхвърлителната му част, с която не е уважена претенцията за заплащане
на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди частично за сумата
над 60 000 лв. до 300 000 лв. В хода на производството жалбоподателят е
починал на 02.01.2022 г. и на основание чл.227 от ГПК на негово място са
конституирани наследниците му, а именно: А. Ю. И., ЕГН ***** –
съпруга, Г. А. И., ЕГН *****, В. А. И., ЕГН *****, и Ж. А. М.,
ЕГН ***** – негови низходящи.

С постановеното решение съдът е осъдил З. Л. АД, ЕИК ****, да
заплати на А. Г. И., ЕГН *****, сумата от 60 000 лв., представляваща

застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди, причинени от ПТП, настъпило на 31.01.2018 г., ведно със законната лихва, считано от 16.06.2018 г. до окончателното изплащане, като искът в останалата част – за разликата над 46 000 лв. до предявения пълнен размер от 300 000 лв. и за претенцията за лихва за периода от 07.02.2018 г. до 15.06.2018 г. се отхвърля. С решението са определени разноските на страните и ДТ в полза на бюджета на съдебната власт.

Видно от подадената въззивна жалба, жалбоподателят А. Г. И. е останал недоволен от решението в отхвърлителната му част за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, като счита, че е неправилно, тъй като не е съобразено в достатъчна степен с конкретните обективно съществуващи факти и обстоятелства. Не са съобразени нанесените телесни увреждания и техния интензитет, ежедневните битови трудности и несгоди, настъпилата драстична промяна в поведението и характера на пострадалия. Не е отчетена съдебната практика по сходни случаи, не отговаря на лимита на отговорност на застрахователя. Достигнало се е до определяне на занижен размер на обезщетение за вреди, който не отговаря на действително претърпените вреди. Моли да се отмени решението в обжалваната му част и се уважи претенцията за обезщетение за неимуществени вреди в пълния и размер от 300 000 лв., ведно със законната лихва, считано от 16.06.2018 г. до окончателното изплащане. Претендира се заплащане на адвокатско възнаграждение на основание чл.38,ал.2 от ЗАДв.

Срещу въззивната жалба е постъпил отговор от застрахователното дружество З. Л. АД, чрез пълномощника му юрисконсулт Р. Ч., с който се счита същата за неоснователна. Моли да се потвърди решението в обжалваната му част и претендира направените разноски за въззивната инстанция – юрисконсултско възнаграждение по подробно изложени съображения.

Съдът, след като се запозна с акта, предмет на обжалване, наведените оплаквания, както и след преценка на събраните по делото доказателства, намери за установено следното:

Първоинстанционното решение е връчено на жалбоподателя на 05.04.2021 г., а въззивната жалба е подадена по пощата на 14.04.2021 г., което е в двуседмичен срок от връчване на решението. Ето защо, тя е депозирана в

срок съгласно чл.275 от ГПК, както и от надлежна страна срещу подлежащ на въззивно обжалване валиден съдебен акт.

Видно от исковата молба, ищецът е навел следните факти и обстоятелства: настъпило ПТП на 31.01.2018 г. около 19,30 ч. в гр. С. при движение на МПС – л.а. Ф. П., рег.№ ***, управляван от водача И. С. А. по ул. К. на кръстовището с ул.С., посока кв. Г., който нарушил правилата за движение по пътищата, като извършил маневра завой на ляво, вследствие на което отнел предимството на движещия се по ул.К., посока ромската махала велосипедист А. Г. И. и го блъснал, ДП №** на РУП С., ПР.ПР. №*** г. на РП С., сключена застраховка Гражданска отговорност с ответното дружество, образувана щета от 13.03.2018 г., получените множество травми от ПТП, а именно фрактура с кос ход фронтално и парасагитално париеално, общ мозъчен едем. В резултат на травмата пострадалият бил хоспитализиран, а после дълго време трябвало да спазва режим на покой, да не се натоварва физически, имал болки в главата, дълго време изпитвал болки и неудобства, оздравителният му процес не е приключил. С допълнителната искова молба уточнява твърденията си, че получил в рамките на един ден два пристъпа с невъзможност за говорене, сковаване, тоничен гърч, с изпъване на тялото, прехапване на езика и изпускане по малка нужда, че направил консултация с ** и постъпил на лечение в МБАЛ С.. Поставили му диагноза епилепсия – комплексни парциални пристъпи с вторична генерализация. С експертно решение на ТЕЛК му е определена 40 % трайно намалена работоспособност до 01.11.2020 г. с водеща диагноза посттравматична епилепсия.

Ответното застрахователно дружество е подало отговор срещу исковата молба, с който я оспорва изцяло и прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия ищец, което възражение е отхвърлено с първоинстанционното решение и не е предмет на настоящото въззивно производство. Не е представил допълнителен отговор. Към настоящия момент не се спори относно обективните и субективните признаци на деликтния състав на чл.45 от ЗЗД, отговорността на застрахователя по застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите на основание чл.432,ал.1 от КЗ и липсата на съпричиняване от страна на ищеца. Спорен е въпросът за размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди спрямо нанесените увреждания и търпени болки и страдания. От значение за отговора на този въпрос са

събраните доказателства, а именно медицинска документация, съдебните експертизи и свидетелски показания, които всички следва да бъдат преценени поотделно и в тяхната съвкупност.

Представени са писмени доказателства, а именно епикриза от К. при УМБАЛ С. ЕАД П., епикриза от **ично отделение при МБАЛ С. ЕООД, експертно решение на ТЕЛК от 05.11.2019 г. Приети са две съдебно медицински експертизи.

Видно от първата експертиза, изготвена от вещото лице д-р Х. Е. – съдебен лекар и д-р А. К.- С. – **, на база медицински документи, преглед на ищеца и електроенцефалография /ЕЕГ/, ищецът е получил от ПТП следните увреждания: черепно мозъчна травма – разкъсно контурна рана на главата, счупване на покрива и основата на черепа, множествени контузии на мозъка, травматичен кръвоизлив под меката обвивка на мозъка, травматична кома, челен синдром, и като пряка последица и усложнение от тази травма развива посттравматична епилепсия. Нараняването е проникващо в черепната кухина. Предизвикало е разстройство на здравето, временно опасно за живота, по смисъла на чл.129 от НК, тъй като в травмата са включени контузии на мозъка, кръвоизлив под мозъчните обвивки, състояние на травматична кома, а развилата се посттравматична епилепсия - постоянно общо разстройство на здравето по смисъла на чл.128 от НК. Описано е проведеното лечение - консервативно лечение в неврохирургия за овладяване на острите последици непосредствено след травмата, противогърчово лечение с Депакин, което е спряно самоволно от ищеца през м.09.2018 г., болнично лечение по повод епилептични припадъци, след което отново е назначена терапия с Депакин. Към настоящия момент ищецът не е пълно възстановен, като остатъчна проява е посочената посттравматична епилепсия.

Назначена е и съдебно психиатрична експертиза, тъй като челният синдром е протичащ с когнитивен дефицит и е възможна личностна промяна. Видно от заключението, изготвено от д-р Н. П., на база медицинските документи и психиатричен преглед на ищеца с параклинично изследване – кръвни изследвания на Валпроева киселина, не са налице значими увреждания по отношение на претърпяната травма, които да са настъпили в резултат на процесното ПТП. За времето, в което е било налице страдание от страна на пострадалия, същият е компенсиран с трудоустрояване. До тези

изводи вещото лице е стигнало след подробно обсъждане на личността на пострадалия, отношението му към събитието, здравословното му състояние. В обясненията си вещото лице посочва, че ищецът към момента на изследването не употребява изписания медикамент Депакин на база на изследваните стойности на активното вещество Валпроева киселина в медикамента. Изяснява в какво се изразява епилепсията - състояние, при което при липсата на прием на антиепилептичен медикамент се очаква прояви на епилептично огнище, засечено на ЕЕГ и проява на епилептична симптоматика – епилептични припадъци. Посочва, че от есента на 2018 г. не е получавал подобни пристъпи, поради което и при липса на антиепилептично поддържащо лечение следва, че описаното състояние е компенсирано към настоящия момент, че няма епилептична енцефалопатия, изразяваща се в органична промяна на личността, свързана с персистиращи епилептични огнища в мозъка, която да доведе до когнитивни, социални или моторни дефицити при ищеца.

Вещите лица са разяснили констатациите в устните си обяснения. Посочили са защо са достигнали до извод за посттравматична епилепсия - поради отчетените в ЕЕГ - запис изменения в биологичната активност на мозъка и морфологията на травмата, доказана с образна компютърна томография. Описали са смисълът на назначеното лечение с Депакин – да предотврати пристъпите и гърчовете, като изписването на медикамента е обичайна практика при такива травми. По отношение на лечението за посттравматичната епилепсия са посочили, че то започва с компетентността на неврохирургията, преминава през **ията и стига до психиатрията за установяване на промени в психиката. В тази връзка вещото лице психиатър посочва, че епилепсията следва да се разглежда в два аспекта. Първият, че страдащите са хора, които на фона на един нормален психичен живот имат пристъпни състояния, които са опасни за живота. Вторият, да бъде разглеждана, като психиатрично състояние, защото пристъпите и получените в техен резултат увреждания променят психичният живот на човека. Вещото лице е категоричен, че в резултат на посттавматичната епилепсия не се е достигнало до нарушение на психичното функциониране на ищеца. До този извод той е достигнал не само чрез изследването анамнеза, но и чрез изследване личността на пострадалия, като посочва, че в личността му се вижда нехайство – не само към терапията, а и към други части на общото му

функциониране.

Съдът намира, че следва да кредитира констатациите на вещите лица, като компетентни и основаващи се на преглед на ищеца, параклинично изследване, личностно изследване и медицинската документация, както и допълващите обяснения в съдебното заседание, поради присъствието на страните и възможността им да задават въпроси.

Събрани са гласни доказателства. От показанията на свидетеля Ф. Ю. А. се установява, че същата помагала на съпругата на ищеца, нейна братовчедка, в болницата, тъй като била много притеснена. Ищецът бил на смъртно легло и не му давали шанс за живот. Бил ударен много тежко. Имал видима рана отзад на главата. Течала много кръв. Не можел да става. 12 дни били в болницата. 3 месеца бил вкъщи, където също имал нужда от чужда помощ. Вечерно време ползвал памперси. Викал и се карал на хората, когато отивали да го видят. Оплаквал се от болки в главата. В началото не разпознавал близките си, но след три месеца започнал да си спомня, но паметта му се връщала и пак се губила. Преди инцидента работил в строителството, бил работлив и чист човек. Сега не работил. Имал нужда, дори при къпане, от помощ. След катастрофата направил и епилепсия. Пиел лекарства. Пушел, но не пиел алкохол.

От показанията на свидетеля Ж. А. М., дъщеря на ищеца, е видно, че видяла баща си в Б. след катастрофата, като гледката била ужасна. Не бил в съзнание, не разпознавал хората, имал кръв. След скенера с линейка го закарали в Х., а оттам в П., където останал 12 дни, като докторите не давали шанс за живота му. Посочва, че преди удара баща и бил най-хубавият, чист и културен човек, но след това станал половин човек. Получил епилепсия. Два пъти получавал епилептични припадъци, като описва единия пристъп, който станал пред нея. Приели го в болница, където отново получил пристъп. Вече не работил. Станал агресивен. Изпитвал страх от вода, от това, че ще му се случи нещо.

Съдът намира, че следва да възприеме така събраните свидетелски показания, като преки, непосредствени и непротиворечиви, но следва да ги тълкува заедно и с превес на медицинските изводи. По делото се установява и механизмът на произшествието, при които са причинени уврежданията на ищеца, като велосипедист. Водачът на л.а. Ф. П. е имал техническата възможност да предотврати удара с велосипедиста чрез екстремно спиране, в момента на възможността да го възприеме като опасност. Велосипедистът се е намирал по траекторията си на движение в зоната на стоп линията и след нея, преди навлизането си върху мисленото продължение на платното за движение на ул.С. в кръстовището и е бил в осветената зона на светлините на фаровете на автомобила.

Така събраните доказателства следва да се преценят спрямо материално правната разпоредба, уреждаща възмездяването на неимуществените вреди. Съгласно чл.52 от ЗЗД, обезщетението за

неимуществени вреди се определя по справедливост, като разпоредбата изисква при определянето на неговия размер преценката на конкретни обективно съществуващи обстоятелства - вида на увреждането, интензитета му, влиянието му върху личността на пострадалия, времето за възстановяване, изпитаните болки, вкл. и към настоящия момент, възрастта и работоспособността на пострадалия, нормативно определените лимити на застрахователните компании, социално икономическите и обществени условия в страната, както и да се обсъдят всички обстоятелства, имащи значение в конкретния случай.

В случая се установява настъпилото увреждане в резултат на ПТП и неговия интензитет - открита черепно мозъчна травма, ведно с допълнителни множествени контузии, водещи от които са контузиите на мозъка, създали състояние, временно опасно за живота на ищеца, а впоследствие и посттравматична епилепсия, поради отчетените изменения в биоелектрическата активност на мозъка. Тази посттравматична епилепсия не е довела до нарушение на психичното функциониране на ищеца. Проведено е консервативно лечение, изписани са медикаменти, в т.ч. препаратът Депакин против гърчови състояния, като към момента на провеждане на параклиничното изследване не се установява активната съставка на препарата в организма на ищеца. Установява се, че същият в резултат на произшествието е бил загубил паметта си, като след тримесечен период е възстановил паметта си. Около 10 месеца след произшествието получил гърч, което наложило хоспитализирането му. След края на 2018 г. не е получавал пристъпи. Променил се. Страхувал се нещо да не му се случи. Вече не работил, като следва да се отчете, че работата му била свързана със строителството. Тези обстоятелства, преценени с икономическите условия в страната и установените застрахователни лимити, водят до извод, че справедлив размер за обезщетение за неимуществени вреди в съответствие с чл.52 от ЗЗД се явява сумата от 90 000 лв. Тази сума следва да се заплати от застрахователното дружество за изпитаните болки и страдания от страна на ищеца в резултат на ПТП.

С оглед гореизложеното, обжалваното решение в отхвърлителната му част следва да се отмени частично – за сумата над 60 000 лв. до 90 000 лв. /или за 30 000 лв./, като на четиримата наследници на починалия ищец се присъдят по 7 500 лв., ведно със законната лихва, както са поискали от 16.06.2018 г. до окончателното изплащане. В останалата част – над 90 000 лв. до 300 000 лв. решението следва да се потвърди.

По отношение на разноските -

Направено е искане за присъждане на адвокатско възнаграждение в полза на адвокат К. за оказана безплатна адвокатска помощ, което е основателно. За първата инстанция и се дължи сумата 5 784 лв. /чл.7,ал.2,т.т.4 върху сумата 22 500 лв. x 4/, както и за първото въззивно разглеждане –

сумата 2 820 лв./ чл.7,ал.2,т.3 върху сумата 7 500 лв. х 4/ , които са изчислени съгласно действаща към този момент Наредба за минималните размери на адвокатските възнаграждения с вкл.ДДС. За касационното производство и се дължи сумата 4 200 лв., както и за настоящото въззивно производство - също 4 200 лв., изчислени съгласно действащата наредба / съгл. чл.7,ал.2,т.2 върху сумата 7 500 лв. х 4/ с включен ДДС.

Застрахователното дружество претендира разноските пред двете инстанции. Пред първата инстанция е представил списък по чл.80 от ГПК, като общо съгласно списъка са в размер на 1113,50 лв. Пред въззивната инстанция е претендирано юрисконсултско възнаграждение, чийто размер се определя 300 лв. съобразно размера на исковата претенция и сложността на делото. Общо, разноските за двете инстанции са 1413,50 лв., от които ищецът дължи 989,45 лв. съразмерно отхвърлената част на иска, а неговите правоприемници – по 247,36 лв.

Застрахователното дружество следва да заплати и ДТ за въззивното производство в размер на 600 лв.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ постановеното решение №260028 от 12.03.2021 г. по търг.дело №134/2019 г. по описа на Окръжен съд Х. в отхвърлителната му част, с която не е уважена претенцията за заплащане на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди частично за сумата над 60 000 лв. до 90 000 лв., както и относно определените разноски, като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА З. Л. АД, ЕИК ****, да заплати на А. Ю. И., ЕГН *****, на Г. А. И., ЕГН *****, на В. А. И., ЕГН *****, и на Ж. А. М., ЕГН *****, конституирани на основание чл.227 от ГПК на мястото на починалия в хода на производството А. Г. И., ЕГН *****, сумата по 7 500 лв. на всеки един от тях, представляваща застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди от А. Г. И., причинени от ПТП, настъпило на 31.01.2018 г., ведно със законната лихва, считано от 16.06.2018 г. до окончателното изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА постановеното решение №260028 от 12.03.2021 г. по търг.дело №134/2019 г. по описа на Окръжен съд Х. в отхвърлителната му част, с която не е уважена претенцията за заплащане на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди частично за сумата над 90 000 лв. до 300 000 лв.

Решението в останалата му част, с която З. Л. АД е осъдено на заплати на А. Г. И., ЕГН *****, сумата 60 000 лв., представляваща застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди, причинени от ПТП, настъпило на 31.01.2018 г., ведно със законната лихва, считано от 16.06.2018 г. до окончателното изплащане, както и с която е отхвърлена претенцията за лихва за периода от 07.02.2018 г. до 15.06.2018 г., както и за ДТ, е влязло в сила.

Осъжда З. Л. АД, ЕИК ****, да заплати на адвокат П. К. адвокатско възнаграждение на основание чл.38,ал.2 от ЗАдв., както следва: 5 784 лв. за първата инстанция, 2 820 лв. за първото въззивно производство, 4 200 лв. за касационното производство, 4 200 лв. за настоящото въззивно производство.

Осъжда А. Ю. И., ЕГН *****, Г. А. И., ЕГН *****, В. А. И., ЕГН *****, Ж. А. М., ЕГН *****, всеки един от тях да заплати на З. Л. АД, ЕИК ****, направените разноски за две инстанции по 247,36 лв.

Осъжда З. Л. АД, ЕИК ****, да заплати в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт, по сметка на ПАС ДТ в размер на 600 лв. за въззивното производство.

Решението е постановено при участието на третото лице помагач И. С. А..

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____